

Aanpak risicojeugd en jeugdgroepen

Jeugdpeiling 2026: Online risico's en de noodzaak van samenwerken

Professionals signaleren dat jongeren meer tijd online doorbrengen, dat criminaliteit op jongere leeftijd begint en dat wapens en geweld vaker voorkomen. Gemeenten en partners werken samen, maar lopen aan tegen beperkingen in informatiedeling en krapte in tijd, personeel en middelen.

Over de jeugdpeiling

Het jeugdteam van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) voert al dertien jaar de jeugdpeiling uit. Deze peiling biedt inzichten die het CCV vertaalt naar praktische handvatten voor professionals om (online) jeugdcriminaliteit effectiever aan te pakken.

De CCV-jeugdpeiling voor 2026 is ingevuld door professionals uit gemeenten, politie, onderwijs en welzijn. Meer dan de helft van de respondenten werkt bij een gemeente.

In één oogopslag

Grootste uitdagingen voor het komende jaar

- Meer zicht krijgen op de online leefwereld van jongeren
- Betere samenwerking en heldere afspraken over informatiedeling
- Omgaan met beperkte capaciteit en middelen

Wat professionals daarnaast terugzien

- Criminaliteit verschuift naar besloten online platforms
- Privacyregels en verschillende werkwijzen belemmeren samenwerking
- Er zijn ook positieve bewegingen: betrokkenheid, wil tot innovatie en samen leren

Top 5 ontwikkelingen en aandachtspunten

1. Online leefwereld: groot, belangrijk en vaak onzichtbaar

De online leefwereld van jongeren is volgens respondenten de grootste uitdaging. Platforms als Snapchat en Telegram spelen een belangrijke rol in sociale contacten, maar vormen ook een risico voor ronseling en beïnvloeding door criminelen. Door besloten accounts blijft veel gedrag buiten beeld. 94% van de respondenten ervaart belemmeringen bij het voorkomen van online criminaliteit, vooral door gebrek aan toegang, expertise en capaciteit. Veel professionals pleiten voor structureel online jongerenwerk en een betere kennisdeling tussen partners.

“Wat online gebeurt, zien we niet. Daardoor reageren we altijd te laat.”

2. Verjonging: jongere daders en slachtoffers

Een grote zorg van de respondenten is de verjonging van daders en slachtoffers. Jongeren stappen volgens hen al op 11- of 12-jarige leeftijd de criminaliteit in, verleid door geld en status. Veel respondenten zien dat preventie voor deze jongeren te laat komt. De behoefte aan vroegtijdige, positieve interventies is daardoor groot.

“Het gaat steeds sneller en begint steeds jonger.”

Weren van jonge aanwas: succes en knelpunten

Ruim 60% van de respondenten ziet door intensieve samenwerking, vroegsignalering en jongerenwerk meer succes bij het weren van jonge aanwas in de jeugdcriminaliteit. Een derde geeft aan dat dit lastig is, onder meer door het beperkte zicht op online ronselen en de aantrekkingskracht van snel geld.

3. Wapens en geweld: messen en dreiging met messen

De meeste professionals die de jeugdpeiling invulden, zien wapenbezit onder jongeren als een groeiend en hardnekkig probleem. Zes op de tien respondenten zegt dat wapenproblematiek speelt. Het gaat dan vooral om messenbezit of bedreiging daarmee. Jongeren lijken wapens steeds normaler te vinden. Sociale media dragen mogelijk bij aan statusgedrag en het uitlokken van geweld.

‘We doen losse acties, maar geen structurele lijn.’

Respondenten geven aan dat een samenhangende aanpak op wapenbezit vaak ontbreekt. Maatregelen beperken zich regelmatig tot lokale acties of tijdelijke projecten zoals voorlichtingscampagnes op scholen of strengere APV-regels. Zij pleiten voor duidelijke, gezamenlijke afspraken tussen gemeenten, politie, onderwijs en jongerenwerk en aandacht voor onderliggende factoren zoals angst, groepsdruk en onveiligheidsgevoelens onder jongeren.

4. Problematisch groepsgedrag: verharding en dynamiek

Professionals signaleren dat sommige jeugdgroepen niet alleen jonger worden, maar ook gewelddadiger. Wapens lijken normaler te worden. De groepen zijn vaker fluïde van aard, waardoor signalering lastig is.

“We lopen achter de feiten aan.”

5. Samenwerken blijft nodig voor een effectieve aanpak

De respondenten kunnen niet goed beoordelen of de huidige aanpak van jeugdcriminaliteit in hun gemeente werkt. Meer dan de helft noemt samenwerking en informatiedeling als grootste knelpunt terwijl dat nu juist broodnodig is voor een effectieve aanpak van (online) jeugdcriminaliteit.

“Goede wil, maar weinig doorzettingsmacht.”

Signalen melden en delen

Het melden en delen van signalen verloopt soms moeizaam. Privacyregels, gebrek aan opvolging en onduidelijke aanspreekpunten zorgen ervoor dat professionals onvoldoende weten wat ze kunnen doen. Meldingen verdwijnen soms *in het systeem*: professionals twijfelen of hun signaal op de juiste plek terecht komt.

Samen sterk: optrekken in een veranderend werkveld

Professionals zien dat criminele jeugd jonger wordt en dat criminaliteit vaker online plaatsvindt en minder zichtbaar is. Tegelijkertijd is er optimisme: professionals geloven in een gecombineerde aanpak van preventie en begrenzing, wanneer deze snel, concreet en in overleg met partners wordt uitgevoerd. Daarvoor is goede samenwerking en beter zicht op online ontwikkelingen belangrijk.

Concreet aan de slag

Het CCV helpt professionals om de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners te versterken en in te spelen op hun actuele uitdagingen rond (online) jeugdcriminaliteit. Benader het jeugdteam voor informatie, advies of trainingen. De verschillende producten en diensten van het CCV helpen je om te komen tot een effectieve aanpak van (online) jeugdcriminaliteit. Denk aan:

- **het 7-stappenmodel** voor de aanpak van problematische jeugdgroepen en risicogedrag, met het bijbehorende **landelijke modelconvenant**
- de interactieve **pdf vroegsignalering ‘Zó krijg je samen zicht op jongeren’** en de **toolbox Vroegsignalering en preventie**
- de **routekaart Samenwerken bij online jeugdcriminaliteit**
- de **cyberwegenkaart**
- de **toolbox wapens en jongeren**

Voor meer producten en informatie ga je naar de [wegwijzerjeugdveiligheid.nl](https://www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl), abonneer je op de **nieuwsbrief Jeugd en Veiligheid** en volg je de activiteiten van het Jeugdteam op **LinkedIn**.

Werk jij in het jeugddomein en wil je sparren over de aanpak in jouw gemeente? Plan een vrijblijvend en praktisch gesprek in. Mail naar jeugd@hetccv.nl.

Stichting het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) draagt bij aan de maatschappelijke veiligheid door het stimuleren van publiek-private samenwerking, actieve kennisdeling van de veiligheidspraktijk en kwaliteitsontwikkeling van instrumenten en regelingen.

Vormgeving: CO3, Woltera Niemeijer **Fotografie:** Adobe fotostock en Liesbeth Dingemans
© Het CCV, februari 2026.